

TEST WIEDZY - EPOKI LITERACKIE

ODPOWIEDZI DO PYTAŃ

1. **B** – W epoce antyku kluczowe było skupienie na człowieku, jego pochodzeniu, genezie ludzkości, prawach sterujących światem oraz na skomplikowanych relacjach z bogami i ludzkich namiętnościach.
2. **C** – Teocentryzm. W centrum nowej filozofii postawiono Boga, rozumianego jako najdoskonalsze i najwyższe dobro.
3. **B** – Człowiek renesansu to człowiek wszechstronnie rozwijający swój umysł, biegły w wielu dziedzinach (potrafiący tworzyć poezję, rzeźbę, znający filozofię), a także dbający o zdrowe, wysportowane ciało.
4. **A** – Kontrreformacja. Epoka baroku upływa pod znakiem nacisków katolicyzmu na przywrócenie dawnej pozycji i stłamszenie ruchów reformatorskich.
5. **C** – *Pieśń legionów polskich we Włoszech* autorstwa Józefa Wybickiego, znana dzisiaj jako hymn Polski (*Mazurek Dąbrowskiego*).
6. **B** – Romantycy całkowicie odrzucali oświeceniową koncepcję klasyków, jakoby poznanie świata odbywało się wyłącznie przez rozum; w zamian postulowali poszerzenie poznania o uczucia, emocje, sen i szaleństwo.
7. **A** – Pozytywiści uważali, że romantyczne idee nie mają szans przetrwać w nowoczesnym świecie, a pokolenie romantyków obarczali odpowiedzialnością za wywołanie i klęskę powstania styczniowego.
8. **B** – Młoda Polska rozwijała się w opozycji do pozytywizmu, a modernizm wiązał się przede wszystkim z szeroko pojętym kryzysem kultury i całkowitym upadkiem dotychczasowych wyobrażeń o człowieku.
9. **C** – Awangarda (oderwanie od kulturowego dziedzictwa, fascynacja nowością i technologią) oraz surrealizm (odcięcie od rzeczywistości, eksploracja snu i podświadomości).
10. **A** – Ponieważ współczesność nie ma jednolitej struktury i nie stanowi odrębnej, spójnej epoki literackiej, a jej początek jest po prostu powiązany z historycznym wydarzeniem zakończenia II wojny światowej
11. **B** – Augustyn zakładał, że sposób dotarcia do Boga wiedzie najpierw poprzez poznanie siebie, analizę swoich słabości i upatrywanie wybawienia od nich w Bogu. Uważał on, że nawrócić się, znaczy poczuć Boga w sobie.

12. **C** – Hagiografia to pisanie o świętych. Zwyczaj ten wywodził się ze starożytnej parenezy; historie ascetów zaczęto z czasem spisywać przede wszystkim w celach dydaktycznych oraz z uwagi na ekspansję kultury klasztornej.
13. **A** – Według myśli filozoficznej Jana Kalwina, los człowieka jest z góry predestynowany do potępienia lub zbawienia w raju. Wobec tego żadne ludzkie uczynki nie są w stanie zmienić z góry ustalonego przeznaczenia.
14. **B** – Zakon jezuitów (Towarzystwo Jezusowe) został powołany typowo do walki z reformacją; sławę przyniosło mu także sprawowanie nadzoru nad cenzurą oraz powołanie indeksu ksiąg zakazanych.
15. **C** – Symboliczny rok 1822 i wydanie tomu *Ballady i romanse* Adama Mickiewicza to umowna data graniczna, która zamyka burzliwą epokę polskiego oświecenia, a zarazem otwiera epokę romantyzmu w Polsce.
16. **B** – W epoce romantyzmu silnym nurtem stał się historyzm, jednak rozumiany w specyficzny sposób: fascynowano się przeszłością, w której dla romantyków liczyły się konkretne postaci, jednostki i idee, zwłaszcza związane z dawnymi czasami historycznych przełomów.
17. **C** – W epoce pozytywizmu odrzucono koncepcję sztuki dla samej sztuki; romantycznego wieszczą zastąpiono "pisarzem-naukowcem", "pisarzem-działaczem" i "społecznikiem". Sztuka stała się z kolei ważnym narzędziem społecznego oddziaływania.
18. **B** – Procesy modernizacyjne, tworzące wielkie i anonimowe grupy miejskie, sprawiły, że jednostka zatracala swoją tożsamość i rosło w niej poczucie wyobcowania ze społeczeństwa; świetnie zjawisko to oddaje wiersz *Do przechodnia*, z którego bije osamotnienie i bariera w komunikacji.
19. **C** – Twórczość awangardowa charakteryzowała się proceduralnym łamaniem naśladownictwa rzeczywistości (antymimetyzmem), postulowała zerwanie z obiektywizmem i posługiwała się abstrakcją (czego przykładem mogą być obrazy Malewicza czy Mondriana).
20. **D** – Polska literatura ukształtowana po II wojnie światowej różniła się od sztuki Zachodu, gdyż Polska znalazła się pod okupacją Związku Radzieckiego. Przez cenzurę obowiązującą w Polsce Ludowej część twórców wydawała teksty m.in. w "podziemiu" (drugi obieg), czy na emigracji, gdzie cenzura nie miała zasięgu